

MUISTIO

”Tutkijan tiedot” -työryhmän kokous 4.2.2021

Aika: To 4.2.2021 klo 9.30-11.30

Etäyhteys: <https://cscfi.zoom.us/j/534199901>

Läsnä:

- Jukka Haapamäki, opetusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö (puheenjohtaja)
- Viivi Aumanen, erityisasiantuntija, Jyväskylän yliopisto
- Leena Huiku, tietoasiantuntija, Aalto-yliopisto
- Marja Kokko, erityisasiantuntija, Tampereen yliopisto
- Laura Niemi, kehittämisasiantuntija, Turun yliopisto
- Susanna Näreaho, erityisasiantuntija, Metropolia
- Hanna-Mari Puuska, kehityspäällikkö, CSC
- Janne Pölönen, suunnittelupäällikkö, Tieteellisten seurain valtuuskunta
- Markku Roinila, tietoasiantuntija, Helsingin yliopisto
- Tommi Suominen, tietoarkkitehti, CSC (sihteeri)
- Tuomas Vienola, suunnittelija, Itä-Suomen yliopisto
- Marjut Vuorinen, kehittämisäällikkö, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

MUISTIO:

1. Kokouksen avaus ja työjärjestyksen hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.30. Hyväksyttiin työjärjestys.

Turun yliopiston uutena edustajana Erika Liljan tilalle tullut kehittämisasiantuntija Laura Niemi esittäytyi.

2. Edellisen kokouksen muistio [Liite 1](#)

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio ja päätöslista.

3. Tilannekatsaus [Liite 2](#)

Puuska esitteli tilannekatsauksen liitteen 2 mukaisesti ja tutkijan tiedot -ominaisuuden käyttöönoton toiminnallisuutta (käyttöliittymä prototyyppi).

Keskustelua:

- Onko varmistettu, ettei turvaluokiteltuja tutkijan tietoja siirry TTV:hen?
 - Turvaluokiteltuja tietoja ei tulisi siirtää TTV:hen ja tämä on kunkin organisaation vastuulla. Erityisesti jos tiedot tulevat tietovarastosta, eivätkä suoraan CRISistä, niin tässä tulee olla tarkkana. Tievarastossa voi olla enemmän tietoja kuin CRISissä.
- Onko profiiliin tiedoissa vapaa kenttä, jossa voi kuvata tutkijaa?
 - Kyllä. Sen voi tuoda joko kotiorganisaatiosta tai ORCIDista.
- Erillislain eteneminen: lausuntokierroksen jälkeen lakiehdostusta on työstetty aika paljon uusiksi. Varsinaiset asiat eivät ole kuitenkaan hirveästi muuttuneet.

4. Tutkimusyhteisöt [Liite 3](#)

Puuska esitteli asian liitteen 3 mukaisesti

Keskustelua:

- Voiko tutkija itse valita yhteisö-affiliaationsa?
 - ORCIDissa voi antaa yksikötason affiliaatioita.
- Aallossa projektit, tutkimusryhmät ovat osa organisaatitietoja.

- Esitetyssä ehdotuksessa (liite 3, s.4-5), yhteisöt näytetään yliopistoaffiliaatiolle alisteisena tai osana tuota affiliaatiota, mikä ei välttämättä ole aivan oikein.
- Yliopistot joka tapauksessa joutuvat sovittamaan omaa tietomalliaan TTV:n tietomalliin.
- Onko riskinä, että affiliaatiolistoista tulee kauhean pitkiä?
 - On mahdollista. Voidaan käyttää myös piilovalikkoa.
 - Nykyiset vs. edelliset affiliaatiot - mitä näytetään? Kuinka kiinnostavia menneet affiliaatiot ovat?
 - Ehdotus: Mahdollisuus että affiliaatiosta näytetään vain viimeisin, muut "drop-down" piilotetaan, ja ovat avattavissa.
- Voiko vapaakentässä antaa tarkennuksia "muotoilluille tiedoille" – yhteisöaffiliaatiolle?
 - Voi olla hankalaa, sillä periaatteena ollut, ettei TTV:hen syötetä uutta tietoa.
- Onko affiliaatio termi oikea jos yhteisö ei ole organisaation osa?
 - Organisaatioissa nimike, yhteisössä rooli.
 - Yhteisötieto tulee organisaatiosta. Täytyy miettiä, miten näytetään.
 - Tutkimusyhteisöön ei voi liittyä, jos korkeakoulu ei tietoa raportoi.

5. Hanketiedot organisaatioista [Liite 4](#)

Puuska esitteli asian liitteen 4 mukaisesti.

Keskustelua:

- Ehdotettiin, että vastuullinen tutkija tms. on pakollinen tieto? Kerätään joka tapauksessa lähes kaikissa organisaatioissa.
 - Ehdotusta kannatettiin: jos haluaisi tehdä yhteistyötä, pitää olla joku, johon ottaa yhteyttä.
- Voivatko hankkeet olla julkisia samoin kuin aineistot ja julkaisut?
 - Tutkija voisi liittää itseensä hankkeita samalla mekanismilla kuin vanhoja julkaisuja, jotka eivät ORCIDin perusteella automaattisesti linkkaudu.
- Kuinka suuri osa hankkeista on organisaatioiden sisäisiä hankkeita? Onko sisäisiä tutkimushankkeita, joita ei nyt ole ttv:ssä?
 - Aallossa raportoidaan vain ulkopuolelta saatu rahoitus.
 - Hankehaavissa esim. tutkimuslaitoksilla ja amk_eilla vaikuttaisi olevan aika paljon omalla rahoituksella toteutettuja. Yliopistoilla ehkä vähemmän.
- Lähestytään tätäkin lopputuotteen kautta, ts. miltä tämä toiminnallisuus näyttäisi.

PÄÄTÖS 5.1: Hankkeiden osalta lähdetään liikkeelle lopputuotteesta. CSC tuottaa seuraavaan kokoukseen esimerkkejä siitä, miltä organisaation hanke näyttäisi tutkijan profiilissa [Tiedejatutkimus.fi](https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf):ssä.

6. Käyttöehdot ja käyttöohjeet [Liite 5](#) ja [Liite 6](#)

Puuska esitteli asian liitteen 5 (käyttöehdot) mukaisesti. Liitettä 6 (käyttöohjeet) ei käyty läpi, mutta se merkittiin tiedoksi.

Keskustelu:

- Onko käyttöehdoissa mainittu kiellettyjä sisältöjä tai sanktioita väärinkäytöksistä?
 - Näitä on lueteltu Liitteen 5 kohdassa 2.3.
 - Anna palautetta –painikkeella on mahdollista jo nyt ilmoittaa virheellisistä tiedosta Tiedejatutkimus.fi:ssä esim. tietyllä sivulla. Siihen on mahdollista lisätä myös tutkijan tietojen väärinkäyttöön liittyvä kohta.
- Kysyttiin, onko mahdollista kehittää algoritmia väärinkäytösten havainnoimiseksi?
 - Periaatteessa on, mutta pitäisi määritellä tarkoin, minkätyyppisiä väärinkäytöksiä etsitään. Tämä voi olla käytännössä vaikeaa.
- Sovittiin lisättäväksi Liitteen 5 kohtaan 1: "tai OKM:n kanssa sopimuksen TTV:hen liittymisestä tehnyt organisaatio".
- Sovittiin lisättäväksi viittaus hyvän tieteellisen käytännön ohjeeseen (https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf).

- Viedään nämä muutokset käyttöehtoihin ja jatketaan niiden työstämistä OKM:n lakimiesten ja tietosuojavastaavan kanssa.

PÄÄTÖS 6.1: Muokataan käyttöehtoja työryhmän kommenttien perusteella.

7. Opetusansioiden kerääminen [Liite 7](#)

Puuska esitteli asian liitteen 7 mukaisesti.

Keskustelu:

- Ansiot avoimen oppimateriaalin tai opetuksen edistämisessä?
 - AOE:stä on mahdollista tulevaisuudessa tuoda tietoja. Onko muita mahdollisia lähteitä?
- "Koulutuksen ja opetuksen suunnittelu ja toteutus: aihe, laajuus, taso ja ajanjakso"
 - PUREssa on mukana "courses" ja ainakin Aallossa on selvitetty ko. osion käyttöönottoa.
- UTUCRIS:issä on monia opetusta käsitteleviä kohtia.
- Tutkijan vastuullinen arviointi-suosituksessa myös listattu:

Opetusansiot ja -kokemus

- iii. koulutuksen ja opetuksen suunnittelu ja toteutus
 - iv. opetusmenetelmien kehittäminen
 - v. opinnäytetöiden ohjaus
 - vi. opetuksesta saadut tunnustukset
 - vii. oppimateriaalien laatiminen ja jatkokehittäminen
 - viii. oppimateriaalien ja/tai opetusmenetelmien avoin jakaminen
 - viii. oppimateriaalien ja/tai opetusmenetelmien vertaisarviointi
- Jatketaan asian käsittelyä, kun mm. avoimen tieteen kannustimet -ryhmä on saanut työnsä avoimen oppimisen kannusteiden osalta valmiiksi.

8. Muut asiat

- a. Kysymys ryhmäläisille (Huiku): Miten koulutustiedot käsitellään organisaatiossa? Onko teillä jokin tarkistusprosessi, me olemme siirtymässä keskitetysti kuratoidusta todistustiedosta – tutkijan itse ilmoittamiin tietoihin.
 - THL: Palkeelle ilmoitetaan todistukset.
 - TY: Omien tutkintojen todistuksia ei toimiteta, ulkoiset kyllä.
 - HY: Pitää tarkistaa, todennäköisesti kuratoitua Turun tapaan.
- b. Konsortiojulkaisut ja tekijyys – miten ansio saadaan näkyviin?

Kokko esitteli julkaisutiedonkeruun ryhmässä nousseen ongelman konsortiotekijöiden kirjaamisesta.

 - Käsitellään myös erikseen omana kohtanaan julkaisutiedonkeruun kokouksessa.

9. Seuraavat kokoukset

- a. ke 31.3.2021 klo 9.30-11.30
- b. to 27.5.2021 klo 9.30-11.30

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.31.